

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державний вищий навчальний заклад
«Національний гірничий університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради
Державного ВНЗ «НГУ» від
16 лютого 2016 року
(протокол №2)

ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Дніпропетровськ
НГУ
2016**

1. Основні засади політики

1.1. Політика Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» (далі НГУ) щодо забезпечення якості є визначальним документом стратегічного управління вищою освітою.

1.2. Університет втілює цю політику через належні документацію та процеси, залучаючи при цьому всі зацікавлені сторони.

1.3. Університет вважає гарантію якості вищої освіти головним пріоритетом діяльності.

1.4. Університет, керуючись Законом України «Про вищу освіту», Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), розробляє та впроваджує внутрішню систему комплексної підтримки та постійного удосконалення якості.

1.5. Політика в сфері якості вищої освіти спрямована на реалізацію місії НГУ з підготовки фахівців, здатних створювати нові знання, комплексного вирішення проблем життєздатності суспільства, раціонального природокористування, створення енергетичного та ресурсного потенціалу, стійкого розвитку країни шляхом поєднання освіти, науки та інновацій, інтеграції до європейського освітньо-наукового простору.

1.6. Внутрішнє забезпечення якості освіти – цілісна система об'єктивних та обґрунтованих діагностичних й оціночних процедур, сукупність організаційних, методичних і нормативних документів, що регламентують ефективне управління якістю.

1.7. Політика якості поширюється на всі рівні управління.

1.8. Керівництво університету максимально сприяє ефективній реалізації політики якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.9. Кожен співробітник несе персональну відповідальність в межах своєї компетенції за реалізацію політики якості.

2. Показники політики якості

Контроль якості здійснюватиметься за наступними показниками:

2.1. Якість змісту вищої освіти:

- відповідність змісту вищої освіти вимогам системи праці та запитам студентів;
- відповідність Національній рамці кваліфікацій;
- рівень застосування компетентнісного підходу до проектування вищої освіти;
- безпосередній зв'язок результатів навчання за всіма видами навчальної діяльності здобувачів з компетенціями освітніх стандартів та навчальних програм;
- визначення та оприлюднення очікуваних результатів навчання;
- рівень інтеграції з наукою та виробництвом.

2.2. Якість освітніх програм:

- розмаїття освітніх траєкторій здобувачів;
- урахування запитів студентів;
- якість процедур вибору навчальних траєкторій та навчальних дисциплін;
- відповідність стандартам вищої освіти;
- рівень сприяння мобільності здобувачів;
- наявність вимог і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів;

- якість програм навчання протягом життя;
- якість моніторингу та перегляду програм.

2.3. Якість навчального процесу:

- відповідність системи забезпечення якості освітньої діяльності університету вимогам та нормам Закону України «Про вищу освіту»;
- рівень нормативного забезпечення навчального процесу;
- якість управління освітнім процесом;
- якість викладання за об'єктивними критеріями;
- ефективність методик і технологій навчання;
- валідність і прозорість засобів діагностики, об'єктивність вимірювання і оцінки навчальних досягнень студентів;
- організація практичної підготовки студентів у наукових закладах, на високотехнологічному виробництві, у зарубіжних науково-освітніх центрах;
- комплексність оцінювання навчальних досягнень студентів за оприлюдненими процедурами та критеріями;
- ступень задоволеності здобувачів;
- рівень менеджменту якості навчального процесу.

2.4. Якість учасників навчального процесу:

- рівень базової підготовки першокурсників;
- мотиваційні чинники здобувачів вищої освіти за спеціальностями;
- результативність участі студентів у фахових студентських олімпіадах;
- характеристики мобільності студентів;
- рівень відрахування студентів;
- рівень професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників.
- прозорість та адекватність критеріїв конкурсного обрання викладачів;
- науковий кадровий потенціал для розробки та впровадження інноваційних наукових розробок.
- ефективність стажування та підвищення кваліфікації.
- об'єктивність показників результативності під час рейтингування викладачів і студентів;
- умови для відбору та просування молодих лідерів академічної спільноти;
- рівень залучення в навчальний процес фахівців високотехнологічного виробництва та бізнесу.

2.5. Якість освітніх та матеріально-технічних ресурсів:

- новітні інформаційно-телекомунікаційні технології;
- розвиток комп'ютерних мереж ;
- достатність аудиторного фонду та його оснащення;
- рівень інформаційного та методичного забезпечення навчального процесу
- характеристика бібліотечного фонду;
- показники будівництва, реконструкції, капітального і поточного ремонту основних фондів гуртожитків та їх переоснащення в кампусі;
- якість академічної підтримки здобувачів;
- якість місць харчування;
- якість інфраструктури дозвілля, занять спортом;
- рівень безпеки перебування у вузі.

2.6. Якість результатів вищої освіти:

- адекватність моделі випускника;
- якість професійної компетентності та освіченості здобувачів;
- рівень дослідницької компетентності здобувачів;
- рівень задоволеності випускників;
- позитивний рейтинг роботодавців;
- рівень працевлаштування випускників.

2.7. Динаміка якості:

- новації в організації навчального процесу як чинника реалізації вимог ринку праці та запитів здобувачів;
- рівень стратегічного планування якості;
- характер взаємодії з роботодавцями;
- якість зв'язку науково-дослідної роботи, навчання і викладання;
- якість умов для особистого розвитку здобувачів;
- якість додаткових послуг у сфері освіти;
- динаміка навчальних досягнень здобувачів;
- функціонування системи безперервної освіти;
- реалізація автономності;
- рівень визнання внеску персоналу, який демонструє майстерність, фахові якості, відданість справі;
- динаміка участі фахівців-практиків і роботодавців у проектуванні та реалізації навчального процесу;
- ресурсна підтримка розвитку системи студентського самоврядування та наукових товариств студентів;
- взаємодія університету із зовнішнім середовищем;
- рівень відкритості та підзвітності процесів забезпечення якості.

3. Реалізація політики якості

Політика якості реалізуватиметься за певними процесами та процедурами відповідно до положень «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)».

3.1. Розробка та затвердження програм

3.1.1. Зміст освітніх програм передбачатиме:

- відповідність Національній рамці кваліфікацій;
- реалізацію загальних програмних цілей, співзвучних програмі розвитку НГУ, та чітко зазначені очікувані результати навчання;
- розроблення за участі студентів та інших зацікавлених сторін;
- залучення зовнішніх експертів та орієнтирів;
- підготовку студентів до активного громадянства, до їх майбутньої кар'єри через розвиток здатності до працевлаштування;
- підтримку особистого розвитку студентів;
- створення широкої бази сучасних знань;
- стимулювання досліджень та інновацій;
- плавне навчальне просування студента;
- очікуване робоче навантаження студента за моделлю Європейської системи переведення і накопичення кредитів (ECTS);
- структуровану інформацію про можливості проходження практик;
- чітке й зрозуміле формулювання кваліфікацій, що здобуваються;

– процедури інституційного затвердження.

3.1.2. Затвердження освітніх програм вченою радою на підставі громадського обговорення зацікавленими сторонами.

3.2. Студентоцентричне навчання, викладання та оцінювання

3.2.1. Заходи щодо стимулювання студентської мотивації, саморефлексії та залучення студентів до активної участі в творенні навчального процесу.

3.2.2. Розробка структури та засобу подачі навчальних програм та оцінювання результатів.

3.2.3. Упровадження студентоцентричного навчання і викладання, що передбачає:

- повагу та увагу до всіх студентів та їх потреб, впровадження гнучких навчальних траєкторій;
- застосування різних способів подачі матеріалу, де це доречно;
- гнучке використання різноманітних педагогічних методів;
- регулярне оцінювання та коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів;
- заохочення в студента почуття незалежності водночас із забезпеченням наставництва та підтримки з боку викладача;
- розвиток взаємоповаги у стосунках студента й викладача;
- наявність належних процедур реагування на студентські скарги.

3.2.4. Розроблення процедур забезпечення якості оцінювання за орієнтирами:

- викладачі обізнані з наявними методами екзаменування та контролю знань і одержують підтримку для розвитку своїх навичок у цій сфері;
- критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь;
- оцінювання дозволяє студентам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих навчальних результатів;
- оцінювання здійснюється більш ніж одним екзаменатором;
- правила оцінювання передбачають можливість врахування пом'якшуючих обставин;
- оцінювання послідовно і справедливо застосовується до всіх студентів та проводиться відповідно до встановлених процедур;
- існує процедура подання апеляцій із боку студентів.

3.3. Зарахування, навчання, визнання кваліфікацій і сертифікація студентів

3.3.1. Забезпечення умов і підтримка, необхідні для просування студентів у їхній академічній кар'єрі.

3.3.2. Визначення доцільних процедур зарахування, визнання кваліфікацій і випуску студентів.

3.3.3. Послідовне і прозоре втілення політики доступу до вищої освіти, процесів і критеріїв зарахування.

3.3.4. Супроводження зарахування офіційним ознайомленням студентів із університетом та програмою вищої освіти.

3.3.5. Запровадження процесів та інструментів збору, моніторингу та використання інформації щодо навчальних успіхів студентів.

3.3.6. Визнання кваліфікацій вищої освіти та попередніх етапів навчання.

3.3.7. Розроблення процедури визнання кваліфікацій, що спираються на засади:

- відповідність принципам Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій;
- співпраця з іншими установами, агенціями із забезпечення якості;
- надання студентам офіційних документів, що описують здобуту кваліфікацію, зокрема досягнуті навчальні результати, а також контекст, рівень, зміст і статус навчальної програми, що успішно завершена.

3.4. Кадрове забезпечення навчального процесу

3.4.1. Удосконалення процедур набору і розвитку викладацького складу.

3.4.2. Розроблення методології діагностики рівня компетентності викладачів.

3.4.3. Зосередження уваги на результатах навчання.

3.4.4. Створення сприятливого середовища для викладачів через:

- встановлення та дотримання чітких, прозорих і справедливих процедур набору працівників;
- можливості та стимули для професійного розвитку викладацького складу;
- заохочення наукової діяльності задля посилення зв'язку між освітою та дослідженнями;
- заохочення застосування інноваційних методів викладання та нових технологій.

3.5. Навчальні ресурси та підтримка студентів

3.5.1. Забезпечення гарантій, що всі ресурси відповідають зазначеним цілям та є загальнодоступними, і що всі студенти інформовані про наявність відповідних послуг.

3.5.2. Створення служби підтримки студентів з урахуванням потреб всього студентського складу (студенти зрілого віку, студенти з частковим навантаженням, працевлаштовані студенти, міжнародні здобувачі, студенти з обмеженими можливостями).

3.5.3. Удосконалення ресурсів, що сприяють навчанню студентів (бібліотеки, навчальне обладнання та інформаційно-технологічна інфраструктура, підтримка з боку тьюторів, наставників та інших консультантів).

3.5.4. Методичне забезпечення переходу до студентоцентричного навчання та гнучких методів навчання й викладання.

3.6. Управління інформацією

3.6.1. Формування процесів збору та аналізу інформації про навчальні програми та інші види діяльності як частини системи внутрішнього забезпечення якості зокрема:

- ключові показники ефективності;
- інформація про студентський склад;
- досягнення студентів, показники їхньої успішності та відсіювання;
- рівень задоволеності студентів своїми програмами;
- доступні навчальні ресурси та послуги з підтримки студентів;
- кар'єрні траєкторії випускників.

3.6.2. Залучення студентів та співробітників до надання та аналізу інформації, а також планування подальшої діяльності

3.7. Публічна інформація

3.7.1. Формування та надання інформації потенційним і поточним студентам, випускникам, іншим зацікавленим сторонам та широкому загалу про:

- освітні програми;
- критерії відбору на ці програми;
- очікувані навчальні результати;
- кваліфікації;
- процедури викладання, навчання та оцінювання;
- показники успішності;
- навчальні можливості, доступні студентам;
- працевлаштування випускників.

3.8. Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм

3.8.1. Регулярний моніторинг освітніх програм з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг та створення сприятливого й ефективного навчального середовища, що передбачає оцінювання таких параметрів:

- зміст програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі з метою забезпечення актуальності програми;
- зміна потреб суспільства;
- робоче навантаження, навчальні досягнення та успішність студентів;
- ефективність процедур оцінювання студентів;
- очікування, потреби та задоволеність студентів програмою;
- навчальне середовище і служба підтримки студентів та їхня відповідність цілям програми.

3.8.2. Регулярний перегляд програм та їх доопрацювання за участі студентів та інших зацікавлених сторін задля забезпечення актуальності програм.

3.9. Циклічне зовнішнє забезпечення якості

3.9.1. Удосконалення системи безперервного самоаналізу ефективності процесів внутрішнього забезпечення якості.

3.9.2. Забезпечення спроможності кафедр та університету в цілому брати участь у циклічному процесі зовнішнього забезпечення якості.

3.9.3. Корегування Програми розвитку університету з урахуванням результатів зовнішнього контролю забезпечення якості.

4. Управління якістю

4.1. Система управління якістю – сукупність організаційних заходів, методик, процесів, процедур та механізмів, за допомогою яких університет забезпечує ефективність системи якості.

4.2. Система управління будується за принципами:

- організація функціонування системи за участі зовнішніх сторін;
- орієнтація на споживачів освітніх послуг;
- нормативне забезпечення впровадження політики якості здійснюється стандартами НГУ за всіма індикаторами забезпечення якості;
- забезпечення академічної чесності та свободи;
- уникнення академічного шахрайства;
- запобігання проявам нетолерантності чи дискримінації проти студентів або викладачів;

- відповідність очікуванням суспільства, здобувачів вищої освіти, роботодавців та партнерських організацій;
- надання політиці якості офіційного статусу та доступності для широкого загалу.

4.3. Керівництво університету бере на себе відповідальність за реалізацію політики якості, гарантує створення умов для її реалізації і закликає колектив об'єднати зусилля для досягнення мети.